

Entrevista: Miquel Borrell i Sabater, mestre i historiador

La Selva Comunica, 2010

“Estic coordinant una col·lecció de llibres de Santa Coloma de Farners sobre la història cronològica des de la prehistòria al segle XXI”

En Miquel Borrell va néixer a Santa Coloma de Farners l'any 1953. És mestre, Llicenciat en Geografia i Història i Doctor *cum laude* en Història Moderna per la Universitat de Girona, professor titular d'història a l'institut Rafael Campalans d'Anglès. És membre de l'Institut d'Història Rural de la Universitat de Girona i de la Junta del Centre d'Estudis Selvatans. L'any 1998 va obtenir una llicència retribuïda de la Generalitat de Catalunya per investigar el tema *Caritat, Beneficència i Solidaritat (XVIII-XX)*. Ha confeccionat els capítols d'Història Moderna de la comarca de La Selva (Diputació de Girona) i ha coordinat i dirigit l'obra cultural i turística *Guies dels Pobles de la Selva i el Gironès* (2003-2004) Miquel Borrell té més de 30 llibres publicats sobre temes de Santa Coloma de Farners, de diferents llocs de les comarques gironines i de Catalunya, en general.

En aquesta entrevista parlem amb en Miquel Borrell de la història de Santa Coloma de Farners, d'alguns fets que històricament van marcar la capital de la Selva.

Miquel des de quan escrius?

Vaig publicar el meu primer llibre l'any 1998, va ser el de “La marginació històrica a la comarca de la Selva al segle XVIII”. Abans, però (riu), quan tenia 13 anys i estudiava a l'Acadèmia de Santa Coloma vaig guanyar el primer premi del concurs de redacció de la Coca Cola i quan tenia 16 anys vaig quedar primer al concurs literari que convocava el Cercle. Després d'aquestes dues experiències juvenils no vaig escriure més fins que vaig acabar la carrera d'història. A partir de la meva tesi, vaig començar a publicar llibres.

A l'hora de posar-te a escriure un llibre tens diferents línies de temes, no?

Sí, concretament tres: els llibres de temes propis sobre la meva investigació en història, els dedicats al meu poble, Santa Coloma de Farners ,i els que estan centrats en altres pobles de les comarques gironines o de Catalunya. Aquest darrer àmbit em permet

viatjar, sortir de l'arxiu, fer fotos... M'agrada escriure dels tres grups, mai he publicat un llibre que no m'hagi vingut de gust escriure'l.

En què estàs treballant en aquests moments?

Estic coordinant una iniciativa meua, una col·lecció de tres llibres de Santa Coloma de Farners, de la seva història cronològica des de la prehistòria al segle XXI. El primer volum, va des de la prehistòria al segle XV i sortirà al carrer el proper mes de desembre. Els seus autors són Joan Llinàs, Elvis Mallorquí i en Pere Font. El segon llibre, que es publicarà per Sant Jordi de l'any vinent, l'estic escrivint jo, és la història de Santa Coloma des del segle XIV al XVIII i el darrer volum l'escriu en Gerard Buxeda i està centrat en la Santa Coloma de segle XIX. Aquest darrer veurà la llum durant l'any 2012. A banda d'aquest projecte també estic a punt d'editar la traducció al castellà del Camins de Sant Jaume, que he presentat aquest any en versió catalana.

A on cerques la informació que apareix en els teus llibres?

Als arxius comarcals i nacionals.

Santa Coloma de Farners és un poble amb molta història?

Sí que en té sí! Un dels fets més destacats va ser la Guerra dels Segadors de 1640. Va ser important, no per la guerra en si, ho va ser perquè va representar la destrucció urbanística de la ciutat.

Quin paper ha jugat el Balneari en la història local?

Molt important! Al segle XIX va servir per posar en contacte gent de Santa Coloma amb la de Barcelona que venien fins a aquest establiment per fer estades de salut. Es van establir relacions de negoci, socials...

La capitalitat comarcal de Santa Coloma ha estat i és important

I ho és perquè aquesta situació fa que tinguem aquí la seu del Consell Comarcal de la Selva, els jutjats, els Mossos d'Esquadra... molta gent viu d'aquests serveis administratius! També s'ha de valorar positivament l'Escola de Música de Santa Coloma, que té caire comarcal i fomenta les relacions amb altres pobles. Ara acabem

d'inaugurar una piscina coberta i centre d'esports que neix amb esperit comarcal, esperem que sigui també un bon nucli que aglutini el concepte de capitalitat.

Amb els llibres que has escrit sobre Santa Coloma has ampliat enormement la informació que ja existia i que havien recopilat en Millàs Vallicrosa i en Josep Maria Mas i Solench

Investigant he descobert molta informació que no sabia. Al principi, la meva bíblia era la Guia d'en Mas Solench i de mica en mica he anat ampliant informació sobre el "Círcol" del qual no hi havia res escrit, el Balneari, el Parc de Sant Salvador, el Coro de Farners o sobre l'ensenyament al poble: La Salle, Sant Salvador d'Horta, les Monges, l'Acadèmia, les Paules, L'IES, l'Escola Forestal...

Pel que fa a personatges destacats locals...

També en tenim, també. A mitjans del segle XIX va haver una gran quantitat de propietaris rics del poble que van enviar els seus fills a estudiar a Barcelona i d'aquí va sortir gent que van destacar com en Josep Maria Millàs i Vallicrosa, en Bartomeu Xiberta... En Salvador Espriu va néixer casualment a Santa Coloma i res més, però, està bé que aprofitem la seva influència. El Cardenal Narcís Jubany, segons he sentit a dir, sempre va procurar afavorir Santa Coloma des de la seva posició.

El Parc de Sant Salvador, el "Círcol" tenen també la seva història...

El Parc és el pulmó del poble i al llarg dels seus 130 anys d'existència s'ha aconseguit que passes de mans privades a ser una propietat pública. En l'actualitat el Parc és important per a la població, però entre els anys 60-80 del segle passat va estar molt oblidat, va desaparèixer l'hotelet que hi havia, la bolera... El boom econòmic d'aquells anys va provocar que la gent marxés a passar el temps de lleure a fora. El "Círcol" quan es va cremar l'any 1973 es va decidir fer-ne un nou equipament i en aquell moment es va dir que era una bestiesa, però, encara el tenim! Va ser la darrera obra civil que va fer la gent del poble.

Santa Coloma està aprofitant turísticament el seu patrimoni històric?

Sí, sí, sense cap mena de dubte. M'agradaria dir, però, que sóc un enamorat del romànic i pel que fa a Sant Pere Cercada i Santa Victòria Sauleda, s'hauria de fer un programa

iconogràfic per reproduir les pintures que hi havia hagut en aquests temples. Si això es fes, turísticament seria un boom!

PUBLICACIONS DE MIQUEL BORRELL:

- Santa Coloma de Farners al segle XVIII*, 1997
- El Cercle Cultural Colomenc: El Círcol*. 1998
- El Parc de Sant Salvador*, 1999
- El Balneari Termas Orion*, 1999
- L'ensenyament a Santa Coloma de Farners, 1700-2000*, 1999
- Farners i el Rocar: ermites, esglésies i monestirs*, 2000
- Riudarenes al segle XVIII*, Ajuntament de Riudarenes 2000, 98 pp
- Notícies històriques i apòcrifes de Santa Coloma de Farners*, 2000,
- Visions de Santa Coloma de Farners*, 2001
- Pobresa i marginació a la Catalunya il·lustrada: dides, expòsits i hospicians*, 2002,
- El Coro de Farners 1903-2003*. 2003
- Caritat, beneficència, solidaritat: l'hospital de Sant Feliu de Guíxols (segles XIV-XX)*, Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, 2005, 192 pàgines
- Memòria Gràfica 1939-1979: Santa Coloma de Farners*, 2005
- El camí ral de Girona a la Tordera*, 2005, amb J. Llinàs, N. Figueras, J. Merino i E. Mallorquí
- Ermites panoràmiques*, 2006,
- Cales de la Costa Brava*, 2006,
- Passejades: Santa Coloma de Farners*, 2006,
- Enciclopèdia Farnesenca*, 2006
- Ermites encisadores*, 2007,
- Les terres gironines: Escultures a la via pública*, 2006,
- Hospicis i hospitals de pobres*, 2007,
- La Selva per a petits i grans*, 2007,
- *Portes, panys i forrellats a les terres gironines*, 2008,
- *Trias, cent anys de galetes*, 2008,
- *Indrets i personatges catalanistes*, 2009
- *Els camins de Sant Jaume i de Santiago*, 2010

